

1 of 1 DOCUMENT

AD/Algemeen Dagblad

22 september 2017 vrijdag

Regio's verdienen meer armslag

SECTION: Service; Blz. 21

LENGTH: 711 woorden

HIGHLIGHT: Een sociaal akkoord komt er voorlopig niet. Hoogleraar Ton Wilthagen noemt nog een ander akkoord dat dringend gewenst is en dat het nieuwe kabinet zelf zou moeten initiëren: een 'regiodeal'.

Opinie

De aanleiding om tot een 'regiodeal' te komen ligt in het belang van verdergaande afstemming en samenwerking tussen de centrale overheid en de Nederlandse regio's.

Aangesloten kan worden bij de regionale structuur die is ontstaan op het terrein van arbeidsmarkt en economie en waarin lokale overheden, ondernemingen en onderwijs- en kennisinstellingen gezamenlijk optrekken. Binnen die regio's speelt altijd een centrumgemeente een belangrijke rol. Denk aan Metropoolregio Amsterdam, Brainport (Eindhoven), Drechtsteden (Dordrecht) en Food Valley (Wageningen).

Maatwerk

Nederland is in de moderne tijd nauwelijks een land van bestuurlijke regio's geweest. Anders dan rijksoverheid, provincies, waterschappen en gemeenten heeft de regio geen grondwettelijke plaats in het Huis van Thorbecke. Er zijn echter drie redenen waarom regio's meer aandacht, erkenning en een akkoord verdienen.

In de eerste plaats is helder dat veel maatschappelijke problemen vragen om zowel een integrale benadering als maatwerk. Een landelijke of sectorale benadering is dan niet adequaat genoeg. Mensen functioneren op het snijpunt van maatschappelijke domeinen en systemen, zoals de Portugese sociale wetenschapper Boaventura de Sousa Santos stelt. Zij zijn zowel burger en consument als mogelijk patiënt, ouder, werknemer/ zzp'er, werkgever of werkzoekende. Dat betekent dat deelbenaderingen en -oplossingen te weinig opleveren. Iemand met een bijstandsuitkering heeft vaker gezondheidsproblemen en een lage

opleiding. De regio is dé plek waar mensen wonen en veelal ook werken en waar ze in al hun samenhangende hoedanigheden worden gekend.

Als tweede kan worden opgemerkt dat de rijksoverheid lijkt in te spelen op bovenstaande constatering door beleid te decentraliseren naar gemeenten en regio. Denk aan participatiebeleid, jeugdzorg en maatschappelijke ondersteuning. Maar die decentralisaties zijn in gang gezet met een forse bezuinigingsdoelstelling. Doordat regio's ook veel cruciale zaken ní-et in de hand hebben, zoals regelingen op de arbeidsmarkt en in de sociale zekerheid, lopen zij het risico dat zij het maatschappelijk afvalputje worden als het totale beleid slecht uitpakt. Dan loopt hun bijstandsbestand vol en worden de straten bevolkt met verwarde personen, met alle menselijke en financiële gevolgen van dien.

Ten derde bestaan ook in het kleine Nederland grote regionale verschillen, bijvoorbeeld in economische ontwikkeling, structuur en specialisatie, maar ook in bevolkingsopbouw en -samenstelling en sociale problematiek. Daar moet beter op ingespeeld worden. De omstandigheden in noordoost-Groningen zijn niet die van Utrecht. In de biologie spreekt men van het principe van 'requisite variety': op variatie moet je gevarieerd reageren, ook in beleid en regulering. Daarom hebben regio's ruimte en regel mogelijkheden nodig. Er is al een positieve tendens te zien dankzij de zogenoemde **City Deals**. Daarin wordt het groeiende belang van steden en regio's onderkend. **City Deals** worden afgesloten tussen rijksdepartementen en steden, andere overheden, bedrijven en maatschappelijke organisaties, en ze bevatten innovatieve initiatieven.

Niet ver genoeg

Maar deze stappen gaan niet ver en snel genoeg. Nogmaals het voorbeeld van participatiebeleid en sociale zekerheid: regio's kunnen geen inclusieve samenleving garanderen en tweedeling tegengaan zonder structurele hervormingen. Die moeten het mogelijk maken een sociale economie te stimuleren, sociale ondernemingen tot bloei te laten komen, gezamenlijk werkgeverschap te bevorderen, regionale scholingsfondsen en regionale cao's in te zetten en het bijstandssysteem radicaal te vernieuwen. Bij zorg, onderwijs en ecologie gelden vergelijkbare behoeften aan vernieuwing en meer beleidsvrijheid.

Veel regio's tonen daadkracht. De landelijke politiek en de polder gaan voor hen te langzaam en zijn verdeeld, het beleid is te uniform. Ik pleit niet voor het primaat van de regio, maar wel voor een regio-deal waarin het kabinet de regio's als volwaardige partners accepteert. Een akkoord waarin kabinet en regio's vastleggen hoe zij elkaar kunnen aanvullen en versterken en waarin regio's meer de ruimte krijgen. Ton Wilthagen, hoogleraar Arbeidsmarkt, Tilburg University.

Bekijk de oorspronkelijke pagina:

GRAPHIC: Dordrecht, centrumgemeente van de regio Drechtsteden.

LANGUAGE: **DUTCH**; NEDERLANDS

PUBLICATION-TYPE: Krant

SUBJECT: Labor Force (92%); Teaching + Teachers (78%); Educational Services (78%); Foreign Policy (65%)

LOAD-DATE: 21 September 2017